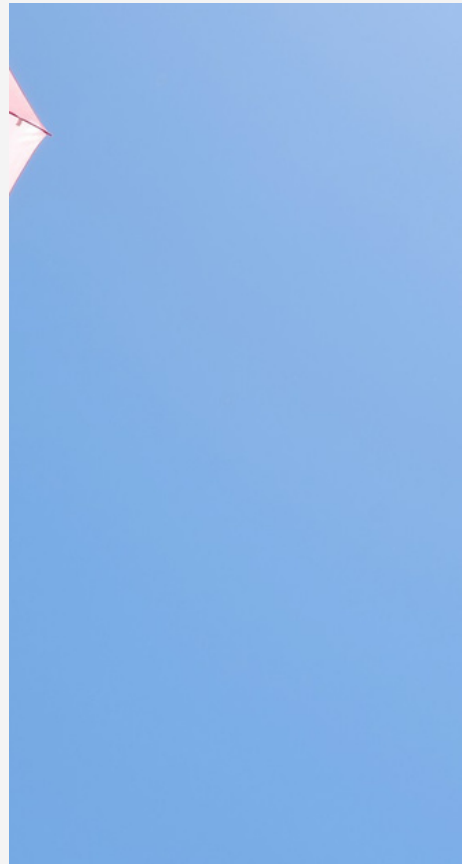
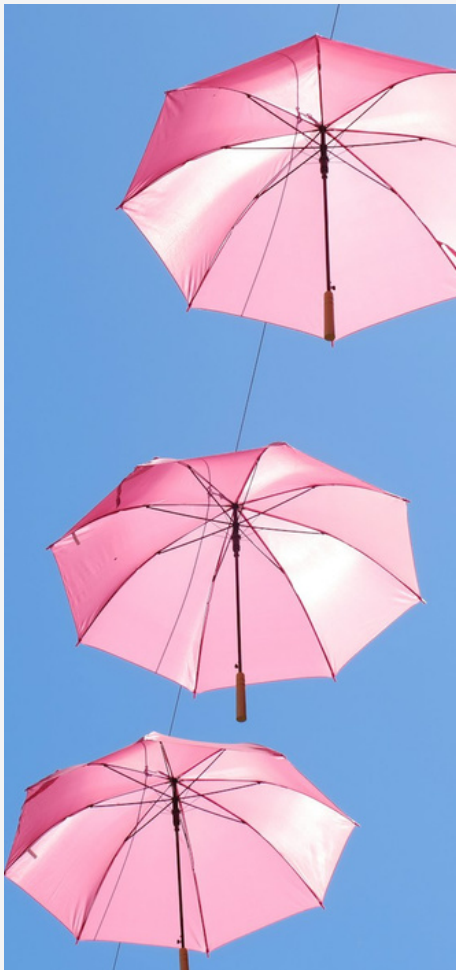
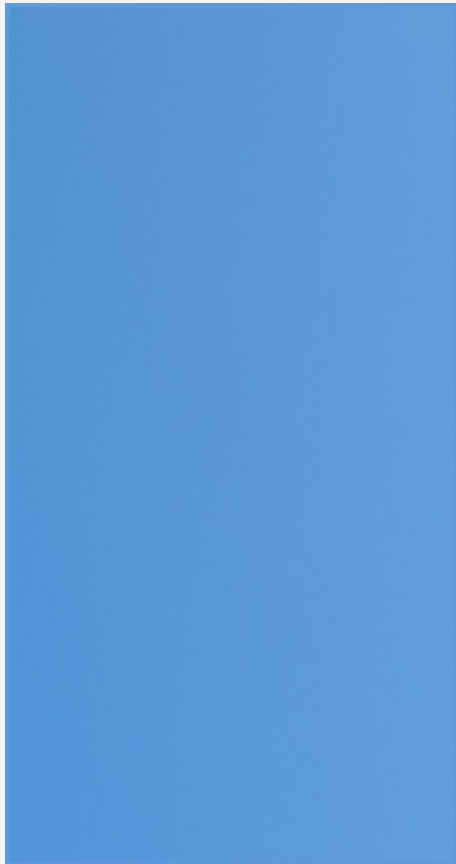

CHÍNH SÁCH MỚI THEO NGHỊ ĐỊNH 274/2025/NĐ-CP: NHỮNG ĐIỂM ĐÁNG CHÚ Ý TRONG KHUNG PHÁP LÝ VỀ CHẬM ĐÓNG, TRỐN ĐÓNG BẢO HIỂM XÃ HỘI

TĂNG MỸ NGÂN

Ngày 16/10/2025, xuất phát từ mục tiêu đảm bảo tính đồng bộ, thống nhất của hệ thống quy định hướng dẫn Luật Bảo hiểm xã hội số 41/2024/QH15 (**Luật BHXH 2024**), Chính phủ đã ban hành Nghị định 274/2025/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật BHXH về chậm đóng, trốn đóng BHXH bắt buộc, bảo hiểm thất nghiệp (**BHTN**); khiếu nại, tố cáo về bảo hiểm xã hội (**Nghị định 274**). Nghị định này có hiệu lực từ ngày 30/11/2025, góp phần cụ thể hoá và hướng dẫn áp dụng một số quy định theo Luật BHXH 2024. Sau đây là một số phân tích chi tiết về những điểm mới nổi bật cần lưu ý trong Nghị định 274:

Thứ nhất, làm rõ cách xác định **số ngày trốn đóng BHXH bắt buộc, BHTN**

Luật BHXH 2024 đã quy định theo hướng liệt kê chi tiết các trường hợp được xác định là hành vi trốn đóng

BHXH, BHTN. Trên cơ sở đó, Nghị định 274 đã đặt ra các quy định cụ thể nhằm hướng dẫn cách xác định số ngày trốn đóng BHXH bắt buộc, BHTN. Theo đó, số ngày trốn đóng BHXH bắt buộc, BHTN được xác định bắt đầu từ ngày sau thời hạn đóng BHXH hoặc BHTN chậm nhất theo quy định của pháp luật. Dưới đây là quy định cho một số trường hợp cụ thể như sau:

(i) Trường hợp NSDLĐ đăng ký tiền lương làm căn cứ đóng BHXH, BHTN thấp hơn quy định của pháp luật về BHXH, BHTN:

- **Đối với phương thức đóng hàng tháng:** số ngày trốn đóng BHXH, BHTN được xác định bắt đầu từ sau ngày cuối cùng của tháng tiếp theo tháng phát sinh tiền lương đã đăng ký làm căn cứ đóng BHXH bắt buộc thấp hơn quy định về tiền lương làm căn cứ đóng bảo BHXH bắt buộc.
- **Đối với phương thức đóng 03 tháng một lần hoặc**

06 tháng một lần: số ngày trốn đóng BHXH, BHTN được xác định bắt đầu từ sau ngày cuối cùng của tháng tiếp theo ngay sau chu kỳ đóng đã đăng ký làm căn cứ đóng BHXH bắt buộc thấp hơn quy định về tiền lương làm căn cứ đóng bảo BHXH bắt buộc.

(ii) Trường hợp 2: NSDLĐ không đóng hoặc đóng không đầy đủ số tiền BHXH bắt buộc/BHTN đã đăng ký đủ đã được cơ quan BHXH đơn đốc

- Trường hợp cơ quan BHXH đã ban hành văn bản đơn đốc NSDLĐ **trong 45 ngày** kể từ sau thời hạn đóng BHXH, BHTN chậm nhất theo quy định: số ngày trốn đóng được xác định bắt đầu từ sau 60 ngày kể từ sau thời hạn đóng BHXH chậm nhất hoặc sau thời hạn đóng BHTN chậm nhất theo quy định.
- Trường hợp văn bản đơn đốc được gửi **sau mốc 45 ngày** nêu trên: số ngày trốn đóng được bắt đầu tính từ ngày thứ 15 kể từ ngày cơ quan BHXH ban hành văn bản đơn đốc.

Thứ hai, phân định **trách nhiệm tổ chức thu số tiền 0,03%/ngày** đối với các NSDLĐ chậm đóng, trốn đóng BHXH, BHTN

Theo quy định của Luật BHXH 2024, biện pháp xử lý hành vi chậm đóng, trốn đóng BHXH bắt buộc, BHTN bao gồm: (i) bắt buộc đóng đủ số tiền vi phạm; (ii) nộp số tiền bằng 0,03%/ngày tính trên số tiền BHXH, BHTN chậm đóng, trốn đóng và số ngày chậm đóng, trốn đóng; (iii) các biện pháp xử phạt khác. Tuy nhiên cơ chế giám sát việc thực thi các biện pháp được đề ra tại Luật này vẫn chưa được quy định cụ thể. Theo Báo cáo của Bộ Nội Vụ, các giải pháp hiện hành chưa khắc phục được tình trạng chậm đóng, trốn đóng bảo hiểm ở NSDLĐ. Điều này gây ảnh hưởng trực tiếp tới việc giải quyết chế độ BHXH, BHTN cho người lao động.

Nghị định 274 đã giao trách nhiệm cho cơ quan BHXH trong việc thực hiện xác định hàng tháng số tiền NSDLĐ chậm đóng, trốn đóng BHXH, BHTN và số ngày phát sinh vi phạm. Trên cơ sở đó, cơ quan BHXH sẽ tính chi tiết số tiền bằng 0,03%/ngày đối với số tiền chậm đóng, trốn đóng, tiến hành thông báo và tổ chức thu tiền của NSDLĐ có hành vi vi phạm. Sự quản lý chặt chẽ của cơ quan BHXH theo Nghị định 274 đòi hỏi các NSDLĐ cần nghiêm túc thực hiện nghĩa vụ đóng BHXH, BHTN đúng hạn quy định nhằm hạn chế việc gánh chịu mức chi phí phát sinh hoặc các biện pháp xử lý do hành vi vi phạm.

Thứ ba, quy định chi tiết **các trường hợp không bị coi là trốn đóng BHXH, BHTN**

Để đảm bảo quyền lợi của NSDLĐ trong trường hợp phát sinh các sự kiện vượt ngoài khả năng kiểm soát, dẫn đến NSDLĐ bị xem là có hành vi trốn đóng BHXH, BHTN theo Luật BHXH 2024, Nghị định 274 đã làm rõ 04 trường hợp ngoại lệ mà NSDLĐ không bị xem là trốn đóng BHXH, BHTN như sau:

- Bão, lũ, ngập lụt, động đất, hỏa hoạn lớn, hạn hán kéo dài, các loại thiên tai khác ảnh hưởng trực tiếp và nghiêm trọng đến hoạt động sản xuất, kinh doanh;
- Dịch bệnh nguy hiểm được cơ quan nhà nước có thẩm quyền công bố, gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến hoạt động sản xuất, kinh doanh và khả năng tài chính của NSDLĐ;
- Tình trạng khẩn cấp theo quy định của pháp luật gây ảnh hưởng đột xuất, bất ngờ đến hoạt động của NSDLĐ;
- Các sự kiện bất khả kháng khác theo quy định của pháp luật dân sự.

Cần lưu ý rằng, các trường hợp nêu trên không bị xem là hành vi trốn đóng bảo hiểm, tuy nhiên NSDLĐ vẫn bị xem có hành vi chậm đóng BHXH, BHTN theo Luật BHXH 2024. Khi phát sinh những trường hợp ngoại lệ khả năng kiểm soát nêu trên, NSDLĐ cần báo cáo nguyên nhân chậm đóng, cung cấp hồ sơ chứng minh cần thiết cho cơ quan BHXH trước ngày 25 của tháng có văn bản đơn đốc.

Nhìn chung, Nghị định 274 hướng tới mục tiêu tạo ra hành lang pháp lý đầy đủ, thống nhất trong việc hướng dẫn áp dụng các quy định về chậm đóng, trốn đóng BHXH, BHTN theo Luật BHXH 2024. Các quy định chi tiết của Nghị định này cũng đồng thời yêu cầu NSDLĐ phải chủ động rà soát, tuân thủ đầy đủ chính sách về bảo hiểm để hạn chế rủi ro pháp lý cho NSDLĐ khi phát sinh hành vi vi phạm về quyền lợi bảo hiểm của người lao động. Trong trường hợp Quý Khách hàng và bạn đọc có mong muốn tìm hiểu thêm và tư vấn liên quan đến các quy định mới trong phạm vi Nghị định 274 cũng như những nội dung khác liên quan đến lĩnh vực BHXH, BHTN nói chung, Văn phòng luật sư NHQuang&Cộng sự sẵn sàng giải đáp, cung cấp các ý kiến pháp lý liên quan tới Quý Khách hàng và bạn đọc.